

Latvijas Nacionālā kultūras centra kora un vokālo ansambļu eksperts Lauris Goss uzsver, kaut bija divu gadu ierobežojumi, kora skaits Latvijā nav sarucis. Arī sieviešu kora. Cēsu novadā darbojas Priekuļu sieviešu koris "Laumas" un Vecpiebalgas Muižas sieviešu koris. "Laumām" jau vairāk nekā 20 gadu pieredze, bet vecpiebaldzēnietes kopā dzied vien deviņus gadus.

"Šajās dienās noslēdzas kora pieteikšanās skatēm, tad arī būs skaidri zināms, cik un kādu kora gatavojas Dziesmu svētkiem. Latvijā ir ap 85 sieviešu koriem, un pēdējos gados būtiskas izmaiņas nav notikušas.

Kaut repertuāra apguvei laika ir krietni mazāk nekā citkārt līdz Dziesmu svētkiem, kori strādā, dzied koncertos, slīpē dziesmas. Daudz jāstrādā tiem dziedātājiem, kuri nesen iesaistījušies kolek-

tīvos, jo vēlas būt svētku dalībnieki. Protams, ļoti vēlētos, lai viņi ir koristu vidū arī rudenī," stāsta L.Goss un uzsver, ka kori tiek kopmēģinājumos un jau vasarā sieviešu un vīru kora svētkos Tukumā tika izdziedāta daļa repertuāra. Tagad katru nedēļas nogali kori rīko sadziedāšanās, gūst pieredzi, gatavojoties skatēm un svētkiem.

Skaistu dziesmu ir tik daudz

◆Vecpiebalgas Muižas sieviešu koris.

"Vecpiebalgas Muižas sieviešu koris ir retums kora kustībā, kad no jauktā kora izveidojas sieviešu koris. Tas ir izaicinājums gan diriģentam, gan dziedātājam. Ir jāapgūst plašs repertuārs, kas sieviešu un jauktajiem koriem ir ļoti atšķirīgs," saka L. Goss.

Inešu tautas namā sieviešu koris darbojas kopš 2014.gada. "2009.gadā nodibinājām jaukto kori. Tajā dziedāja inesiņi un vecpiebaldzēni. Kā jau tajā laikā, puīši un vīri bija aizvien aizņemti darbā, daudzi pārcēlās citur. Korim trūka vīru balsu, bet dā-

mas gribēja dziedāt. Tad arī tika nolemts, ka būs Vecpiebalgas Muižas sieviešu koris. Visas dziedātājas pārnāca uz jauno kori un aizvien ir pamatsastāvā," stāsta Inešu tautas nama bijusī vadītāja Sarmīte Beķere. Viņa arī ir kopā ar dziedātājam. S.Beķere atceras, ka sākums nebija viegls. Jauktajā korī ir divas sieviešu balsis, sieviešu korī četras. "Nebija viegli, bet, kad iemācies dziesmu, dzirdi, kā tā skan, viss aizmirstas," uzsver inesiņe. Koris allaž kuplina Vecpiebalgas pusē nozīmīgus kultūrnotikumus, kora dāmu klātbūtne tajos ienes cēlumu, svinīgumu.

Vecpiebalgas Muižas sieviešu kora dziedātāja Daiga Šatrovska atklāj, ka pašai savulaik šķitis - sieviešu koriem ir tikai pāris skaistu dziesmu. Tagad viņa uzsver: "Ir tik daudz skaistu dziesmu! Prieks dziedāt un dzirdēt, kā dzied citi kori." Sākumā bijis žēl, ka vairs nevar pastāvēt jauktais koris, bet diriģents un dziedātājas piekrita eksperimentam.

Koriste atzīst, ka pēdējā laikā daudz runā par kopienām, un koris ir dziedātāju kopiena. "Ikdienā paskrienam cita citai garām, vien pagūstam sasveicināties, bet reizi nedēļā satiekamies korī. Un te esam īstas. Mēģinājumos reti kādas nav, jo tiešām netiek. Esam tik pašprietiekamas! Pirms koncertiem nav daudz to satraukumu, kādi ir jauktajos koros," pārdomās dalās koriste un uzsver, ka dziedātāju mainība ir pavisam nelieļa. "Esam mazs, bet stabils koris, ap 20 dziedātājas. Pamatastāvs ir pieredzējis. Citreiz dusmojamies, smejamies, burkšķam, kad dziesma neskan, bet kāds ir prieks, kad izdodas! Ja koncertā labi nodziedam, aizmirstas, kā strādājam mēģinājumos," stāsta D.Šatrovska. Viņa uzsver, ka koris daudz strādā, jo ierobežojumu laiks, citi objektīvi iemesli izjaukuši ierasto ritmu.

"Vēl priekšā skate, bet visas gaidām Dziesmu svētkus. Tajos katram reizi mūžā vajadzētu pabūt, lai piedzīvotu emocionālos brīžus, kad ir asaras acīs," saka D.Šatrovska. □

Dzidri, ar mīlestību

◆Priekuļu sieviešu koris "Laumas".

Priekuļu sieviešu koris "Laumas" labi zināms ne tikai novadā, arī citviet Vidzemē un tālāk. Koris regulāri koncertē, piedalās konkursos. Pagājušajā vasarā IX Mazpilsētu un lauku kora konkursā Mazsalacā kategorijā "Pagastu kori" priekulietes par izcilu sniegumu ieguva galveno balvu. "Tā bija uzdrošināšanās un mērķis pēc ierobežojumiem sagatavoties konkursam. Dziedātājas kārtējo reizi pierādīja, ko koris var," saka diriģente Iveta Lapiņa un uzsver, ka koristes ir gatavas ieguldīt laiku, lai kolektīvs, kurā viņas dzied, būtu starp labākajiem.

Viņa vērtē, ka Dziesmu svētku repertuārs sieviešu koriem ir pagrūts, bet, kad dziedātājas

dzird, kā dziesmas skan, tās ir skaistas. Patlaban korī ir 33 dziedātājas. "Laumas" gatavo abu svētku koncertu programmas, tādēļ jāapgūst ap 20 dziesmām. "Tagad galvenais ir koncertēt. Mums, kaut bijuši vairāki koncerti, būs vēl. Repertuārs ir apgūts, bet īpaši jaunajām koristēm jāgūst uzstāšanās pieredze," pastāsta diriģente un pauž gandarījumu, ka korim jaunas dziedātājas pievienojušās pēc koncertiem, kuros dzirdējušas "Laumu" sniegumu.

"Laumas ir brīvi meža gari, un tikpat brīvi, dzidri skan "Laumu" dziesmas. "Sieviešu kori - tas ir kas skaists, mīļš un reizē darbīgs," saka diriģente I.Lapiņa. □

NO VĒSTURES

Pirmais sieviešu koris Latvijā

1927. gada 21. oktobrī nodibinājās Studenšu Prezidija Konventa koris, kura vadīšanu uzņēma Nacionālās operas kormeistara palīgs Teodors Kalniņš. Tas bija sevišķi grūts un nepateicīgs darbs - izveidot pirmo sieviešu kori tādā kvalitātē, ka tai līdzīgu kaimiņzemēs Lietuvā un Igaunijā neatrada. T. Kalniņš teicis: "Sieviešu koriem, vairāk kā citiem, vaja-

dzīga tīra intonācija, jo augstie toņi skan dzirdamāki." Sākumā bija 34 dziedātājas, taču atklāšanas koncertā 1928. gada 22. aprīlī jau ap 60 dziedātāju. Par šo koncertu bija milzīga interese, jo kā nekā sevi pieteica pirmais sieviešu koris Latvijā. Pēc koncerta J. Zālītis raksta: "Koncerts visumā rādīja jau pilnīgi nobriedušu kori, kas stāv pilnīgi drošos pamatos. Apdāvinātais diriģents T.

Kalniņš divu gadu kora darbības laikā ir nostādījis to mākslas augstumus." ("Brīvā Zeme". 1929.g. 14.V.) Arī sieviešu koris ļoti daudz koncertēja Latvijas pilsētās un laukos, rīkoja pastāvīgus koncertus Rīgā.

Iekšējā disciplīna bija stingra, un darbs tika darīts nopietni. Par to arī liecināja arvien labākās atsauksmes par kora koncertiem. Daudzi kritiķi atzīmēja sieviešu kora ne-

popularitāti, galveno vainu liekot uz repertuāra trūkumu. Tomēr T. Kalniņš, strādājot ar kori, gāja varbūt grūtāko, taču noteikti pareizo ceļu - nedziedot vis Rietumeiropas komponistu vai klasiķu pārlikumus, bet "pievilinot" mūsu pašu latviešu komponistus mēģināt rakstīt orgīnāldziesmas un tautasdziesmu apdares.

(Avots: music.lv)

Lappusi sagatavojuši
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA "Cēsu Druva".